

Överenskommelse för Krissamverkan Kalmar län 2020-2024

BILD KOMMER

Förord

De flesta av oss lever ett säkert liv i det samhälle vi har skapat tillsammans, och myndigheter, regioner, kommuner och andra samhällsorganisationer har i uppdrag är att skydda det. Men tryggheten kan hotas, och det finns sådant som vi måste förebygga, hantera och ha beredskap för. Det gör vi bäst genom att samverka före, under och efter en kris eller vid höjd beredskap. Ansvaret för att upprätthålla en fungerande samverkan vilar på alla berörda aktörer i länet där Länsstyrelsens uppdrag är att samordna aktörerna.

Vårt gemensamma arbete utgår ifrån fem skyddsvärden som regering och riksdag har bestämt, och för att arbeta effektivt och systematiskt samverkar vi enligt metodiken i boken *Gemensamma grunder för samverkan och ledning*¹. Den trycker särskilt på vikten av att ha helhetssyn och förståelse för flera perspektiv. Här lyfts människan in som en del av systemet, liksom vetenskapen om att det finns olika sätt att se på tid, samt att kriskommunikation snabbt måste komma in i arbetet. Det är perspektiv som hjälper oss att lösa uppgiften effektivt.

Vi arbetar efter de rutiner som vi beskriver i ”Övergripande krishanteringsplan för Kalmar län” (D-nr 450-8320-2017-1).

Krissamverkan Kalmar län är ett samlande begrepp för myndigheters och andra aktörers och organisationers gemensamma arbete med krishantering. Den här överenskommelsen är den tredje i ordningen och ersätter ”Överenskommelse Krissamverkan Kalmar län” (Dnr 457-7054-14). Dokumentet har tagits fram tillsammans med länets krishanteringsaktörer och har som uppgift att göra länets gemensamma vilja och inriktning inom krishantering känd för alla aktörer.

Den här överenskommelsen ger oss ett redskap för fortsatt trygghet i länet. Med samsyn och gemensamma krafter bibehåller vi inte bara vår förmåga utan också tilliten för oss och vårt arbete i länet.

Ana Norlén

Cecilia Schelin Seidegård

Beredskapsdirektör
Länsstyrelsen Kalmar län

Landshövding Kalmar län

Länsstyrelsen
Kalmar län

¹*Gemensamma grunder för samverkan och ledning*, Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB), 2014

Syftet med Krissamverkan Kalmar län

Den bärande idén med Krissamverkan Kalmar län är att se bortom organisatoriska gränser, men utan att ta ifrån någon organisation sitt ansvar enligt de tre grundläggande principerna för krishantering: ansvars-, närhets- och likhetsprincipen.

I det här dokumentet beskriver vi de fundament som vi samverkar kring. Det uttrycker också vår gemensamma vilja att ha ett helhetsperspektiv på krishantering. Dokumentet sammanfattar också det som varje aktör åtar sig att göra för att vara en del av Krissamverkan Kalmar län, och såsom det beskrivs i ”Övergripande krishanteringsplan för Kalmar län.”

Tillsammans vill vi

- behålla och utveckla en fungerande och effektiv samverkan vid höjd beredskap.
- enas om metoder och förhållningssätt för krishantering.
- vara överens om att vi arbetar utifrån ett helhetsperspektiv så som det beskrivs i *Gemensamma grunder för samverkan och ledning*.
- vara överens om vilken grundförmåga varje aktör ska ha för att kunna bidra till helheten.

Så samverkar vi

För att behålla en fungerande och effektiv samverkan deltar varje organisation, efter bästa förmåga, inom Krissamverkan Kalmar läns samverkansforum och nätverk, före, under och efter en kris. Organisationen har också en fungerande larmkedja och ser till att rätt personer med rätt mandat deltar i arbetet.

Krissamverkan Kalmar län och dess nätverk

Länets regionala krishanteringsråd – OmRådet – är ett nav för regionala arbetsgrupper och nätverk. Rådet planerar, inriktar, samordnar och utvärderar krishanteringsarbetet. Det inspirerar och bidrar också till en helhetssyn mellan olika aktörer. Rådet behandlar också strategiska och övergripande frågor och återkopplar till Chefsforum som samlar chefer inom Krissamverkan Kalmar län.

Nätverk

Parallellt med OmRådet finns ett antal fördjupande nätverk som består av experter inom olika områden. Om det behövs, skapas också andra nätverk eller arbetsgrupper för en speciell uppgift eller projekt. Nätverken rapporterar sina uppdrag till OmRådet.

Länets nätverk

Nätverken arbetar med specifika frågor. De rapporterar till OmRådet

- **OmRådet**
nyckelpersoner för krishantering och sammankallande i övriga nätverk
- **Chefsforum**
chefer i länet
- **ExSam**
säkerhetssamordnarna i länet
- **Issam**
informations säkerhetssamordnarna i länet
- **Ita-gruppen**
kriskommunikatörerna i länet
- **Näringslivsrådet**
företagare i länet
- **Opsam**
blåljusmyndigheter
- **Raksam**
tekniskt ledningsstöd
- **Räddsam**
räddningscheferna i länet
- **Utbildningsexperterna**
strategier kring utbildning

Gemensamma möten och konferenser

Regionala samverkansmöten – Hålls inför eller under en händelse för att enas om lägesbilden och om hur aktörerna kan samarbeta.

Tib-veckomöten – Är en avstämning mellan länets jourfunktioner (tibbar). Hålls varje vecka året runt. Länsstyrelsen leder mötena som är korta och hålls via Rakel eller telefon.

Länskonferens – En årlig planeringskonferens för Krissamverkan Kalmar län och nätverken. Här fördjupas också aktuella teman.

Mandat och roller när vi samverkar i vardag ...

Både i vardag och vid en händelse ska varje organisation försäkra sig om att de egna representanterna har rätt mandat, roll och förmåga utifrån sin nivå och uppdrag. Med rätt representant i rätt forum skapas koordinerade och väl avvägda beslut som varje aktör måste kunna ta. Den som representerar sin aktör ansvarar alltid för att återkoppla och sprida information internt i sin organisation.

... som i kris

Vid – eller inför – en händelse kallar Länsstyrelsen till ett regionalt samverkansmöte. Utifrån en samlad lägesbild tar aktörerna tillsammans ut en gemensam inriktning och samordnar åtgärder, information och resurser.

För att kunna delta i arbetet måste varje aktör ha en fungerande larmkedja, och för att kunna samverka krävs att varje aktör försäkrat sig om att rätt roller deltar.

De här rollerna deltar när vi samverkar

I nätverken: de experter som är relevanta för att aktören ska kunna utföra sitt uppdrag.

Vid regionala samverkansmöten: en samverkansperson och en kris-kommunikatör

Vid Tib-veckomöten: minst aktörens tjänstemän i beredskap eller motsvarande (Räddningschef i beredskap, vakthavande befäl, vakthavande ingenjör etcetera.)

Utbildning och övning

Inom Krissamverkan Kalmar län finns en flerårig utbildningsplan som uppdateras varje år. Den beskriver utbildningar som återkommer, exempelvis Lokal samverkanskurs, Krisberedskapsdagen och Grund- och befattningsutbildning. När det behövs arrangeras även temadagar, spetsutbildningar och regionala kriskommunikationskurser.

Länet övar också kontinuerligt exempelvis inom kärnkraft och samverkan.

Metoder och förhållningssätt när vi arbetar tillsammans

För att kunna hjälpa dem som verkligen behöver det, måste vi vara överens om vårt gemensamma uppdrag; vilka resurser vi behöver dela på, vad det ska leda till och hur vi ska nå dit.

Länets aktörer är olika stora, har olika förmågor och uppgifter. Genom att hjälpas åt på flera plan kan vi fördela de resurser som finns i länet på ett bättre och mer effektivt sätt. Det gäller både utrustning, redskap och teknik, och personal, förmågor och kunskap.

Därför är det viktigt att vi förstår hur våra organisationer fungerar och hur vi kan fördjupa våra samarbeten.

Det i sin tur förutsätter att länets aktörer är engagerade, bidrar och deltar aktivt. Länsstyrelsen är länken mellan den lokala, regionala och nationella nivån och ansvarar för att det finns samverkansforum samt för att anordna övningar, utbildningar, möten, konferenser och seminarier.

Gemensamma tekniska verktyg

När vi samverkar använder vi tekniska verktyg. Varje deltagare måste ha tillgång till dem och kunna använda dem. Minimum är att aktören har och kan använda sig av Rakel, Wis och resursbrevlåda. För vissa berörda aktörer gäller också Signe, ett kryptosystem.

Resurser och stöd för att kunna samverka

Alla aktörer inom Krissamverkan Kalmar län kan begära stöd av varandra vid en kris, oavsett om man är lokal, regional eller nationell aktör. Man kan också begära stöd av länets gemensamma resurser. Förutom fordon och utrustning, kan man begära hjälp för att kunna samverka. Man får hjälp på plats eller på distans, via ett möte eller i staben. Exempelvis kan chefer och experter ingå i ett så kallat ISF²-stöd. Ibland behöver man samlas på en plats någonstans. Det kan vara fältpersonal som samlas i så kallad främre ledning, kriskommunikatörer som samlas vid ett medicentrum eller analyspersoner som samlas.

Vi följer länets planer och dokument om samverkan

Varje aktör som ingår i Krissamverkan Kalmar län ska också utveckla och upprätthålla egna krishanteringsplaner och rutiner. Kommunerna ska samordna sina egna verksamheter och samordna sig med viktiga aktörer inom kommunen, både förbyggande och vid kriser.

Tekniska verktyg

Rakel – tekniskt system för att kunna samverka i en kris

Wis – ett webbsystem där svenska myndigheter kan lägga ut dokument under en kris

Resursbrevlåda – går till en funktion istället för till en person

Signe – ett kryptosystem där vissa aktörer kan skicka sekretessbelagd information

Länets mobila kriskommunikationsteam

är en resurs som stärker en aktörs egna kriskommunikatörer vid en omfattande händelse.

Deltagarna är särskilt utbildade kriskommunikatörer från länets aktörer och larmas in via Länsstyrelsens Tib. Teamet tar inte över respektive aktörs befogenheter eller ansvar för kommunikation

Teamet beräknas starta under 2020.

² Inriktnings- och samverkansfunktion

Det innebär i praktiken att vi ...

- ser till helheten i samverkan – vi prioriterar utifrån det som är bäst för helheten.
- även delar små händelser – genom att ständigt utvärdera och öva oss vid mindre händelser förbereder vi oss inför de stora.
- hellre ringer en gång för mycket än en för lite – genom att få tidig information kan vi snabbare skala upp våra insatser och lättare hjälpa varandra när det behövs.
- aktivt erbjuder hjälp om vi ser att det behövs – mitt i händelsernas centrum kan det vara svårt att se vad som behövs längre fram. Vi bidrar med råd, resurser eller annat.
- fördelar uppdrag inom vår organisation och tar emot stöd – vi tar emot den hjälp vi kan få och fördelar uppdrag för att avlasta vår organisation.
- bidrar genom att ifrågasätta – vi ser på vårt gemensamma arbete med ett positivt kritiskt öga. Hierarkier och strukturer får aldrig hindra medarbetare från att bidra och påpeka oklarheter.

Länets dokument om samverkan

Våra rutiner för samverkan beskrivs i flera dokument:

Övergripande krishanteringsplan för Kalmar län

beskriver länets förutsättningar och mål, samt vilka metoder och modeller för samverkan vi använder. Kopplat till planen finns också riktlinjer, strategier och instruktioner.

Regional risk- och sårbarhetsanalys

är ett underlag för det gemensamma arbetet med att utveckla individens och samhällets förmåga att förebygga och hantera samhällsstörningar. Det beskriver också vilken förmåga vi har för att hantera störningar och kriser.

Flerårig övnings- och utbildningsplan 2019-2022

visar vilka utbildningar som är planerade för kommande år. Den visar också vilka fasta cykler vi arbetar inom när det gäller nationella övningar och kärnkraftsövningar.

Egna planer:

Varje aktör ska också utveckla och upprätthålla egna krishanteringsplaner, rutiner och utbildnings- och övningsplaner. Kommunerna ska samordna sina egna verksamheter och samordna sig med viktiga aktörer inom kommunen, både förbyggande och vid kriser. Här kan – förutom kommunala bolag – också ingå representanter för näringsliv och frivilliga. På samma sätt ska sektorsmyndigheter samordna de aktörer som arbetar inom länet.

Det här skriver vi under på

För att göra vårt gemensamma arbete möjligt präglas vårt förhållningssätt av

- prestigelöshet och respekt för andra organisationers förutsättningar
- öppenhet och stödande över gränser
- engagemang och delaktighet
- nätverksövergripande och flexibelt arbetssätt
- tillit till varandra – man håller vad man lovar, lyssnar och delar med sig
- hjälpsamhet – aktörer hjälper varandra med personella och materiella resurser utifrån ett helhetsperspektiv och efter förmåga
- professionalitet – varje aktör ser till att rätt person med rätt mandat deltar vid övningar, utbildningar, möten, konferenser och seminarier
- kunskap och erfarenhet – arbetet med samverkan utvärderas gemensamt så att vi försäkras om att vi lär och utvecklas enligt helhetsperspektivet och att
- gemensamt ansvar - varje aktör bär sina egna kostnader när vi samverkar, om inget annat avtalas

Genom att underteckna den här överenskommelsen åtar sig aktören att ha följande grundförmåga samt att delta och följa de rutiner och förhållningssätt som beskrivs i ”Övergripande krishanteringsplan för Kalmar län.”

Därför kommer vi att:

- Delta i Krissamverkan Kalmar läns forum och nätverk
- Delta i utbildningar och övningar som är relevanta för respektive aktör
- Följa länets dokument om samverkan
- Skicka rätt personal med rätt mandat till rätt möte och aktivitet
- Utveckla och upprätthålla egna krishanteringsrutiner och planer
- Ha förmåga att ta emot larm och ha tydliga kontaktytor (resursbrevlåda)
- Delta i ISF eller samverkansmöte där man kommer överens om hur en händelse ska hanteras
- Upprätthålla minimibemanning vid regionala samverkansmöten
- Hantera kommunikation som en integrerad del i krishanteringsarbetet
- Ha klara rutiner för hur man sprider information internt
- Vid en händelse, samverka med och hjälpa andra aktörer efter förmåga
- Vid en kris göra en egen aktörsspecifik lägesbild och kunna bidra till länets samlade lägesbild
- Bidra till länets gemensamma resurser efter förmåga
- Förbereda oss för att kunna ge och ta emot personal och ut/inlån av resurser
- Dela med oss av erfarenheter och kunskap vid utvärderingar

Undertecknande av Kalmar läns krishanteringsaktörer

Länsresidenset Kalmar, den 23 april 2020

1/35

Borgholms kommun

Titel

Förnamn Efternamn

1/35

Emmaboda kommun

Titel

Förnamn Efternamn

1/35

Hultsfreds kommun

Titel

Förnamn Efternamn

1/35

Högsby kommun

Titel

Förnamn Efternamn

1/35

Kalmar kommun

Titel

Förnamn Efternamn

1/35

Mösterås kommun

Titel

Förnamn Efternamn

1/35

Mörbylånga kommun

Titel

Förnamn Efternamn

1/35

Nybro kommun

Titel

Förnamn Efternamn

1/35

Oskarshamn kommun

Titel

Förnamn Efternamn

1/35

Torsås kommun

Titel

Förnamn Efternamn

1/35

Vimmerby kommun

Titel

Förnamn Efternamn

1/35

Västervik kommun

Titel

Förnamn Efternamn

1/35

Civilförsvarsförbundet

Titel

Förnamn Efternamn

1/35

Emåförbundet

Titel

Förnamn Efternamn

1/35

Eon

Titel

Förnamn Efternamn

1/35

Försvarsmakten

Titel

Förnamn Efternamn

1/35

Kalmar Airport

Titel

Förnamn Efternamn

1/35

Kriminalvården

Titel

Förnamn Efternamn

1/35

Kustbevakningen

Titel

Förnamn Efternamn

1/35

LRF- Kalmar län

Titel

Förnamn Efternamn

1/35

Länsstyrelsen i Kalmar län

Titel

Förnamn Efternamn

1/35

Migrationsverket

Titel

Förnamn Efternamn

1/35

OKG

Titel

Förnamn Efternamn

1/35

Polismyndigheten

Titel

Förnamn Efternamn

1/35

Region Kalmar med KLT

Titel

Förnamn Efternamn

1/35

Sjöfartsverket

Titel

Förnamn Efternamn

1/35

Sjöräddningssällskapet

Titel

Förnamn Efternamn

1/35

SKB

Titel

Förnamn Efternamn

1/35

Skogsstyrelsen

Titel

Förnamn Efternamn

1/35

SOS

Titel

Förnamn Efternamn

1/35

Svenska kyrkan

Titel

Förnamn Efternamn

1/35

Sveriges Radio P4 Kalmar

Titel

Förnamn Efternamn

1/35

Säkerhetspolisen

Titel

Förnamn Efternamn

1/35

Tafikverket

Titel

Förnamn Efternamn

1/35

Tullverket

Titel

Förnamn Efternamn

Krissamverkan Kalmar län är länets nätverk för samverkan. Vid en krishändelse utgör den grunden för Länsstyrelsens arbete. Som områdesansvarig myndighet ska Länsstyrelsen stödja krisberedskapsarbetet i länet och samordna myndigheter, kommuner och berörda organisationer.

Vid en kris ska varje aktör kunna leda den egna verksamheten, fatta beslut inom det egna verksamhets- och ansvarsområdet samt sprida snabb och tillförlitlig information.

Aktörerna ska också kunna samverka med andra. För det krävs att vi har en gemensam helhetssyn och metodik där olika perspektiv och behov vägs samman.

En fungerande krissamverkan höjer den generella förmågan att hantera allvarliga händelser.

Den här överenskommelsen har upprättats för att behålla och utveckla en fungerande samverkan i länet under kriser.

Överenskommelsen finns tryckt i 35 antal - lika många som de aktörer är som undertecknat den.

Länsstyrelsen
Kalmar län